

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 35, 2015

Nummer 35, 2015

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3051](#) 13-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3043](#) 13-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3057](#) 13-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3059](#) 13-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3056](#) 13-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3069](#) 13-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3058](#) 13-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3032](#) 13-10-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:3037](#) 13-10-2015

RECHTSPRAAK

De opvatting dat recente rechtspraak van de Hoge Raad ook betrekking heeft op het bewezenverklaarde verbergen en verhullen als bedoeld in artikel 42obis lid 1 onder a Sr, is in haar algemeenheid onjuist.

Het middel klaagt onder meer over het oordeel van het hof dat de bewezenverklaring onder 1 voor zover inhoudende dat de verdachte (tezamen en in vereniging met anderen) geldbedragen heeft verworven en voorhanden heeft gehad, (medeplegen van) 'witwassen' oplevert.

De klacht doet een beroep op recente rechtspraak van de Hoge Raad over in het bijzonder de kwalificeerbaarheid als witwassen van het 'verwerven of voorhanden hebben' van onmiddellijk uit eigen misdrijf afkomstige voorwerpen (vgl. HR 25 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:702, NJ 2014/302). Met die rechtspraak wordt bedoeld op het 'verwerven of voorhanden hebben' als bedoeld in artikel 42obis lid 1 onder b Sr. De bewezenverklaring houdt evenwel ook in dat de verdachte van de geldbedragen 'de vindplaats en de verplaatsing heeft verborgen en/of verhuld' als bedoeld onder a van het genoemde artikellid. Gelet hierop en in aanmerking genomen dat het hof bij de kwalificatie van het bewezenverklaarde kennelijk geen zelfstandige betekenis heeft toegekend aan het 'verwerven' en 'voorhanden hebben' van de geldbedragen, zou de mogelijke gegrondheid van deze klacht niet tot cassatie behoeven te leiden wegens het ontbreken van voldoende belang van de verdachte bij deze klacht.

Voor zover aan het middel de opvatting ten grondslag ligt dat bedoelde recente rechtspraak van de Hoge Raad ook betrekking heeft op het bewezenverklaarde verbergen en verhullen als bedoeld in artikel 42obis lid 1 onder a Sr, verdient opmerking dat die opvatting in haar algemeenheid onjuist is (vgl. HR 22 april 2014, ECLI:NL:HR:2014:956, NJ 2014/304, r.o. 3.3).

Het middel is in zoverre tevergeefs voorgesteld.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van drie jaren en negen maanden. In de omstandigheid dat de Hoge Raad eerst uitspraak kan doen nadat meer dan 36 maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep, vindt de Hoge Raad aanleiding de opgelegde gevangenisstraf te verminderen met zes maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze drie jaren en drie maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3032

Zaaknummer: 12/02934

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 42obis Sr

RECHTSPRAAK

Het oordeel van het hof dat de verdachte met betrekking tot de door haar verworven voorwerpen in die mate is tekortgeschoten in haar onderzoeksplicht dat zij met de voor schuldwitwassen vereiste aanmerkelijke onvoorzichtigheid heeft gehandeld is toereikend gemotiveerd.

Advocaat-generaal F.W. Bleichrodt heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ten aanzien van het subsidiair tenlastegelegde feit, voor zover dat zou zijn begaan in de periode tot twaalf jaren voordat de Hoge Raad uitspraak zal doen, behoudens voor zover daarbij het vonnis van de rechtbank in dit opzicht is vernietigd, en tot niet-ontvankelijkverklaring van de officier van justitie in de vervolging van dat feit voor zover deze betrekking heeft op deze periode. Voorts strekt de conclusie tot vernietiging van de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft het aantal uren te verrichten werkstraf en de duur van de vervangende hechtenis en tot verwerping van het beroep voor het overige.

Het middel klaagt onder meer dat het hof de bewezenverklaring van het schuldwitwassen onvoldoende met redenen heeft omkleed.

Het in de bestreden uitspraak besloten liggende oordeel van het hof dat de verdachte met betrekking tot de door haar verworven voorwerpen in die mate is tekortgeschoten in haar onderzoeksplicht dat zij met de voor schuldwitwassen vereiste aanmerkelijke onvoorzichtigheid heeft gehandeld is toereikend gemotiveerd, in aanmerking genomen hetgeen het hof heeft vastgesteld omtrent de omstandigheden waaronder de verdachte profiteerde van de inkomsten van de medeverdachte (tevens haar partner), terwijl zij wist dat de medeverdachte winst heeft behaald uit de verkoop aan personen van voorwerpen voor (het opzetten van) een hennepkwekerij. De bewezenverklaring is toereikend gemotiveerd.

Het middel is in zoverre tevergeefs voorgesteld. Ook voor het overige kan het middel niet tot cassatie leiden. Dit behoeft gezien artikel 81 RO geen nadere motivering, nu het middel in zoverre niet noopt tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of

de rechtsontwikkeling.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde taakstraf van honderd uren, subsidiair vijftig dagen hechtenis.

Op grond van hetgeen is vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 26 is de Hoge Raad van oordeel dat het tenlastegelegde gedeeltelijk – te weten voor zover dit zou zijn begaan tot twaalf jaar vóór de uitspraak van dit arrest, derhalve tot 22 september 2003 – is verjaard. Nu de bewezenverklaring de periode van 1 januari 2002 tot 30 oktober 2007 betreft, de partiële verjaring geen invloed heeft op de kwalificatie en voor vermindering van de opgelegde straffen onvoldoende grond bestaat, heeft de verdachte onvoldoende belang bij ambtshalve vernietiging van de bestreden uitspraak op dit punt aangezien de aard en de ernst van hetgeen overigens is bewezenverklaard niet worden aangetast door bedoelde partiële verjaring.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft het aantal uren taakstraf en de duur van de vervangende hechtenis in die zin dat deze 95 uren, subsidiair 48 dagen hechtenis, bedraagt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3056

Zaaknummer: 13/05703

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 42oquater Sr

RECHTSPRAAK

De klacht ten aanzien van het bewezenverklaarde gewoontewitwassen slaagt, terwijl de bewezenverklaring van medeplichtigheid aan (poging tot) telen van hennep geen blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting en niet onbegrijpelijk is.

Advocaat-generaal F.W. Bleichrodt heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel klaagt onder meer dat het oordeel van het hof dat de verdachte zich heeft schuldig gemaakt aan het misdrijf van ‘medeplichtigheid aan (poging tot) het telen van hennep’, blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting, althans ontoereikend is gemotiveerd.

Het hof heeft geoordeeld dat de bedrijfsactiviteiten van de verdachte, bestaande uit het verkopen van benodigdheden voor het kweken van hennep, gelet op de in de bewijsoverwegingen vastgestelde feiten en omstandigheden, moeten worden aangemerkt als ‘medeplichtigheid aan (poging tot) het telen van hennep’. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Het is ook niet onbegrijpelijk.

Het middel klaagt voorts dat het oordeel van het hof dat het bewezenverklaarde gekwalificeerd kan worden als gewoontewitwassen ontoereikend is gemotiveerd.

In dit verband doet het middel een beroep op recente rechtspraak van de Hoge Raad over in het bijzonder het verwerven of voorhanden hebben van uit eigen misdrijf afkomstige voorwerpen. Die rechtspraak komt er – kort gezegd – op neer dat in zulke gevallen bepaaldelijk eisen worden gesteld aan de motivering van het oordeel dat sprake is van witwassen in die zin dat dan uit die motivering moet kunnen worden afgeleid dat de verdachte het voorwerp niet slechts heeft verworven of voorhanden heeft gehad, maar dat zijn gedragingen ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van het voorwerp (vgl. HR 2 juli 2013, ECLI:NL:HR:2013:150, *NJ* 2013/515). Deze rechtsregels hebben slechts betrekking op het geval dat de verdachte voorwerpen heeft verworven of voorhanden heeft gehad, terwijl aannemelijk is dat die voorwerpen onmiddellijk afkomstig zijn uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf (vgl. HR 17 december 2013, ECLI:NL:HR:2013:2001, *NJ* 2014/75).

Het hof heeft klaarblijkelijk geoordeeld dat de in de bewezenverklaring genoemde voorwerpen die de verdachte heeft verworven en voorhanden gehad, afkomstig zijn uit 'eigen misdrijf', te weten: 'medeplichtigheid aan (poging tot) het telen van hennep'. Voor zover die voorwerpen onmiddellijk uit eigen misdrijf afkomstig zijn geldt voor de kwalificatie 'witwassen' de in 2.4.1 bedoelde motiveringsverplichting.

Uit de bewijsvoering van het hof kan worden afgeleid dat de verdachte uit zijn verkoopactiviteiten contante geldbedragen heeft ontvangen die hij heeft besteed aan de aankoop van personenauto's. De personenauto's die de verdachte aldus heeft verworven en voorhanden gehad zijn door het hof kennelijk – en niet onbegrijpelijk – aangemerkt als niet onmiddellijk afkomstig uit eigen misdrijf. De bedoelde motiveringsverplichting geldt in dit opzicht dus niet.

Voor zover de bewezenverklaring op de geldbedragen betrekking heeft, had het hof zijn oordeel dat het bewezenverklaarde als (gewoonte)witwassen kan worden aangemerkt, nader dienen te motiveren.

Uit de bewijsvoering van het hof kan worden afgeleid dat de verdachte geldbedragen heeft verworven en voorhanden heeft gehad, terwijl die geldbedragen onmiddellijk afkomstig zijn uit het door de verdachte zelf begaan misdrijf – te weten: medeplichtigheid aan (poging tot) het telen van hennep – doordat de verdachte winst heeft behaald uit de verkoop aan personen van voorwerpen voor (het opzetten van) een hennepkwekerij. Het kennelijk oordeel van het hof dat de gedragingen van de verdachte gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van de geldbedragen, is niet zonder meer begrijpelijk. De hierop betrekking hebbende overwegingen van het hof houden immers niet meer in dan dat het hof ervan uitgaat 'dat de verdachte door het geheimhouden van zijn klanten niet alleen zijn klanten heeft willen beschermen (en zijn handel), maar ook heeft willen voorkomen dat die klanten verklaringen afleggen die ook voor de verdachte belastend zouden zijn, zoals bijvoorbeeld dat verdachte wetenschap zou hebben van de (in aanbouw zijnde) hennepplantage'. Die overwegingen kunnen aannemelijk doen zijn dat de verdachte aldus wilde voorkomen dat het misdrijf werd onthuld, maar zijn, niet toereikend voor het oordeel dat die gedragingen van de verdachte (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van uit dat misdrijf afkomstige geldbedragen.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep

opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3059

Zaaknummer: 13/05694

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 42oquater Sr en 3 OW

RECHTSPRAAK

Het hof heeft onterecht geoordeeld dat bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel geen rekening moet worden gehouden met een door de betrokkene van zijn grootvader ontvangen bedrag van € 30.000.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel geen rekening moet worden gehouden met een door de betrokkene van zijn grootvader ontvangen bedrag van € 30.000.

Uit het voorgaande volgt dat de berekeningen van het wederrechtelijk verkregen voordeel de periode betreffen vanaf 2009. Het hof heeft geoordeeld dat het bedrag van € 30.000 dat de betrokkene nog over had van het bedrag van € 60.000 dat hij van zijn grootvader had geleend, niet in mindering moet worden gebracht op het wederrechtelijk verkregen voordeel dat op basis van een kasopstelling is bepaald, nu zoals uit het in 3.2.2 weergegeven bewijsmiddel volgt, de betrokkene in de periode gedurende welke hij het geschatte wederrechtelijk voordeel heeft verkregen ook uitgaven heeft gedaan of moet hebben gedaan, die niet bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel in aanmerking zijn genomen. Daarbij heeft het hof kennelijk aangenomen dat die uitgaven ten minste € 30.000 hebben bedragen.

Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk. Nadere motivering behoeft immers op grond waarvan moet worden aangenomen dat de betrokkene een bedrag van ten minste € 30.000 aan – niet nader gespecificeerde – bestedingen heeft uitgegeven kennelijk boven op de uitgaven, waarvan blijkens het onderdeel 7.3.6 van het hiervoor weergegeven bewijsmiddel is vastgesteld dat zij niet bij de berekeningen konden worden betrokken omdat ten aanzien van die uitgaven niet is kunnen blijken dat zij in de periode vanaf 2009 door de betrokkene zijn gedaan.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3069

Zaaknummer: 13/05815

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: J.G. Kabalt

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

De winsten van het bedrijf kunnen niet zonder meer als wederrechtelijk verkregen voordeel worden aangemerkt.

Advocaat-generaal F.W. Bleichrodt heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel komt op tegen het oordeel van het hof dat de (volledige) winst over de jaren 2002-2007 van het bedrijf [A] als wederrechtelijk verkregen voordeel (van de betrokkene en zijn partner) kan worden aangemerkt.

In de met deze ontnemingsprocedure verband houdende strafzaak had het hof in zijn arrest van 20 september 2013 bewezenverklaard dat de verdachte zich heeft schuldig gemaakt aan – kort gezegd – het verwerven en voorhanden hebben van geldbedragen terwijl hij wist dat deze van misdrijf afkomstig waren, welk feit is gekwalificeerd als ‘van het plegen van witwassen een gewoonte maken’. Bij zijn arrest van heden heeft de Hoge Raad het arrest van het hof vernietigd en de zaak teruggewezen naar het hof teneinde de zaak opnieuw te berechten en af te doen.

Het hof heeft geoordeeld dat de betrokkene uit ‘het bewezenverklaarde handelen en uit andere strafbare feiten’ wederrechtelijk voordeel heeft verkregen. Het hof heeft het verkregen wederrechtelijk voordeel geschat op (het aan de betrokkene toegerekende deel van) de winst die [A] heeft behaald over de jaren 2002 tot en met 2007 met de verkoop van kweekbenodigdheden, die in totaal € 287.173 heeft bedragen. Aan het oordeel van het hof dat de in [A] behaalde winst wederrechtelijk verkregen voordeel heeft opgeleverd, ligt kennelijk de opvatting ten grondslag dat de (volledige) winst van [A] als voorwerp van (gewoonte)witwassen reeds daardoor wederrechtelijk verkregen voordeel vormt. Die opvatting is niet juist (vgl. HR 19 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY5217, NJ 2013/293). Zonder nadere motivering, die ontbreekt, is niet begrijpelijk dat de betrokkene uit het in de strafzaak bewezenverklaarde ‘gewoontewitwassen’ het door het hof geschatte bedrag daadwerkelijk aan wederrechtelijk voordeel heeft verkregen. Voor zover het hof mocht hebben geoordeeld dat de betrokkene daadwerkelijk wederrechtelijk voordeel heeft verkregen uit andere strafbare feiten dan het bewezenverklaarde feit, is dat oordeel eveneens ontoereikend gemotiveerd.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3051

Zaaknummer: 13/05704

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

De winsten van het bedrijf kunnen niet zonder meer als wederrechtelijk verkregen voordeel worden aangemerkt.

Advocaat-generaal F.W. Bleichrodt heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel komt op tegen het oordeel van het hof dat de (volledige) winst over de jaren 2002-2007 van het bedrijf [A] als wederrechtelijk verkregen voordeel (van de betrokkene en haar partner) kan worden aangemerkt.

In de met deze ontnemingsprocedure verband houdende strafzaak is bewezenverklaard dat de betrokkene zich heeft schuldig gemaakt aan – kort gezegd – het verwerven en voorhanden hebben van geldbedragen en personenauto's terwijl zij redelijkerwijs moest vermoeden dat deze van misdrijf afkomstig waren, welk feit is gekwalificeerd als schuldwitwassen.

Het hof, dat heeft aangenomen dat de partner van de betrokkene zich met zijn bedrijf [A] heeft schuldig gemaakt aan medeplichtigheid aan (poging tot) hennepcultuur door het leveren van kweekbenodigdheden aan hennepkwekerijen, heeft geoordeeld dat de betrokkene uit het bewezenverklarde schuldwitwassen en uit andere strafbare feiten financieel voordeel heeft genoten. Daartoe heeft het hof slechts vastgesteld dat de betrokkene, die zelf geen inkomsten had, profiteerde van de inkomsten die haar partner had uit zijn bedrijf [A]. Die enkele vaststelling is niet toereikend om daarop het oordeel te kunnen baseren dat de betrokkene tot het door het hof bepaalde bedrag, te weten 'het door de partner behaalde voordeel, gedeeld door twee' daadwerkelijk wederrechtelijk voordeel heeft verkregen door middel van of uit de baten van het bewezenverklarde 'schuldwitwassen'.

Het oordeel van het hof is dan ook niet zonder meer begrijpelijk. Voor zover het hof mocht hebben geoordeeld dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen uit andere strafbare feiten dan het bewezenverklarde feit, is dat oordeel eveneens ontoereikend gemotiveerd.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof

Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3058

Zaaknummer: 13/05705

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

De opvatting dat recente rechtspraak van de Hoge Raad ook betrekking heeft op het bewezenverklaarde verbergen en verhullen als bedoeld in artikel 420bis lid 1 onder a Sr, is in haar algemeenheid onjuist.

Het middel klaagt onder meer over het oordeel van het hof dat de bewezenverklaring onder 1 voor zover inhoudende dat de verdachte (tezamen en in vereniging met anderen) geldbedragen heeft verworven en voorhanden heeft gehad, (medeplegen van) 'witwassen' oplevert.

De klacht doet een beroep op recente rechtspraak van de Hoge Raad over in het bijzonder de kwalificeerbaarheid als witwassen van het 'verwerven of voorhanden hebben' van onmiddellijk uit eigen misdrijf afkomstige voorwerpen (vgl. HR 25 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:702, NJ 2014/302). Met die rechtspraak wordt bedoeld op het 'verwerven of voorhanden hebben' als bedoeld in artikel 420bis lid 1 onder b Sr. De bewezenverklaring houdt evenwel ook in dat de verdachte van de geldbedragen 'de vindplaats en de verplaatsing heeft verborgen en/of verhuld' als bedoeld onder a van het genoemde artikellid. Gelet hierop en in aanmerking genomen dat het hof bij de kwalificatie van het bewezenverklaarde kennelijk geen zelfstandige betekenis heeft toegekend aan het 'verwerven' en 'voorhanden hebben' van de geldbedragen, zou de mogelijke gegrondheid van deze klacht niet tot cassatie behoeven te leiden, wegens het ontbreken van voldoende belang van de verdachte bij deze klacht.

Voor zover aan het middel de opvatting ten grondslag ligt dat bedoelde recente rechtspraak van de Hoge Raad ook betrekking heeft op het bewezenverklaarde verbergen en verhullen als bedoeld in artikel 420bis lid 1 onder a Sr, verdient opmerking dat die opvatting in haar algemeenheid onjuist is (vgl. HR 22 april 2014, ECLI:NL:HR:2014:956, NJ 2014/304, r.o. 3.3).

Het middel is in zoverre tevergeefs voorgesteld.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van vier jaren. In de omstandigheid dat de Hoge Raad eerst uitspraak kan doen nadat meer dan 36 maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep, vindt de Hoge Raad aanleiding de opgelegde gevangenisstraf te verminderen met zes maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze drie jaren en zes maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3043

Zaaknummer: 12/02714

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: J.J.J. van Rijsbergen

Wetsartikelen: 42obis Sr

RECHTSPRAAK

Valselijk opmaken KLM-pas door onderzoeksjournalist en het recht op vrijheid van meningsuiting ex artikel 10 EVRM.

Advocaat-generaal W.H. Vellinga heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest wat betreft het onder 1 tenlastegelegde en in zoverre tot terugwijzing van de zaak naar het hof dan wel verwijzing van de zaak naar een aangrenzend hof teneinde op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden berecht en afgedaan.

Het hof heeft bij de beoordeling van de strafbaarheid van het bewezenverklarde naar aanleiding van het door de verdachte gedane beroep op de journalistieke vrijheid van meningsuiting terecht tot uitgangspunt genomen dat de ernst van de inbreuk op de rechtsorde door overtreding van de strafrechtelijke norm, gelet op het belang van het geschonden voorschrift, moet worden afgewogen tegen het maatschappelijk belang van de door het bewezenverklarde feit voorbereide openbaarmaking, het daadwerkelijk nadeel dat door het bewezenverklarde is ontstaan en de mate waarin de openbaarmaking daadwerkelijk op andere wijze had kunnen worden voorbereid.

De middelen komen met rechts- en motiveringsklachten op tegen de uitkomst die het hof heeft verbonden aan de beoordeling van de strafbaarheid van het bewezenverklarde aan de hand van de verschillende in aanmerking genomen, in onderling verband en samenhang beschouwde factoren.

Het eerste middel richt zich tegen het oordeel van het hof dat het bewezenverklarde medeplegen van valsheid in geschrift door het vervalsen van de KLM-personeelspas op zichzelf een ernstige inbreuk op de rechtsorde oplevert. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Anders dan het middel betoogt, behoefde het hof bij het bepalen van het belang van het geschonden voorschrift niet de concrete omstandigheden van het geval in de beoordeling te betrekken. In de opzet van de overwegingen van het hof komen deze omstandigheden afzonderlijk aan de orde.

Het tweede middel klaagt dat het hof bij zijn oordeel dat de openbaarmaking op een andere wijze had kunnen worden voorbereid dan door het vervalsen van de pas, een te indringende

toets heeft aangelegd en heeft miskend dat de journalistieke vrijheid ook de vorm van en de wijze waarop de boodschap wordt gebracht mag vaststellen. Het oordeel van het hof geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Het hof heeft niet miskend dat de journalist de vorm en wijze van zijn boodschap mag bepalen, doch – niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd – geoordeeld dat in dit geval de verdachte ook zonder gebruik van een vervalste pas zijn boodschap duidelijk over het voetlicht heeft kunnen brengen, waarin als oordeel van het hof ligt besloten dat ook zonder het vervalsen van de pas het beveiligingslek kon worden aangetoond.

Het derde middel klaagt dat het hof heeft miskend dat als doel van het door de verdachte verrichte onderzoek tevens had te gelden het aantonen van de slechte beveiliging van de KLM-pas door het vervalsen daarvan.

De door het hof gegeven omschrijving van het wezenlijke doel van het onderzoek (in 3.5.1 aangeduid) is niet onbegrijpelijk. Daarbij behoefde het hof, aan wie de uitleg van hetgeen in feitelijke aanleg is betoogd is voorbehouden, aan de stelling van de verdediging dat het de verdachte ging om het aantonen ‘dat de KLM-pas slecht beveiligd was’, geen doorslaggevende betekenis toe te kennen om, zoals het middel wil, (ook) als zelfstandig doel van het onderzoek aan te merken het tonen aan het publiek hoe eenvoudig deze pas te vervalsen is.

De omstandigheid dat de verdachte het vervalsen van de pas en het gebruik van een vervalste pas nodig vond in het kader van het informeren van het publiek over het beveiligingslek, houdt niet in dat het hof bij zijn beoordeling van de geoorloofdheid van het vervalsen van de pas met het oog op het (eventuele) gebruik van een vervalste pas ter voorbereiding van de beoogde openbaarmaking die mening zonder meer diende te aanvaarden. Het hof moest immers in het kader van zijn beoordeling van die strafbaarheid onderzoeken of ook zonder het vervalsen van de pas de gebrekkige beveiliging van het bedrijventerrein Schiphol-Oost aan de kaak kon worden gesteld. Het, met de omstandigheden van feitelijke aard verweven, oordeel van het hof dat dit het geval is geweest, is niet onbegrijpelijk en is toereikend gemotiveerd.

Het vierde middel klaagt dat het hof bij de beantwoording van de vraag of een minder ingrijpend alternatief bestond voor het onderzoeken van de deugdelijkheid van de beveiliging dan het medeplegen van het vervalsen van de pas, te veel waarde heeft gehecht aan de omstandigheid dat de verdachte de pas niet heeft gebruikt. Het oordeel van het hof dat de verdachte ook zonder het vervalsen van de pas het tekortschieten van de beveiliging heeft kunnen aantonen, is niet onbegrijpelijk en is toereikend gemotiveerd. Daarbij heeft het hof betekenis kunnen toekennen aan de omstandigheid dat de verdachte de vervalste pas niet heeft gebruikt.

Uit het vorenstaande volgt dat het eerste, het tweede, het derde en het vierde middel tevergeefs zijn voorgesteld. Daarmee staat in cassatie vast dat de door het hof in aanmerking genomen specifieke elementen aan de hand waarvan de afweging van de betrokken belangen heeft plaatsgevonden ook door hem in aanmerking genomen konden en mochten worden.

Het vijfde middel klaagt dat het oordeel van het hof dat de inbreuk die de vervolging en strafbaarheid van het bewezenverklarde vormt op het recht op vrijheid van meningsuiting in het licht van artikel 10 lid 2 EVRM geoorloofd is onjuist, althans onbegrijpelijk is.

Voorop staat dat het recht op vrijheid van meningsuiting slechts in uitzonderlijke omstandigheden meebrengt dat een journalist ter uitoefening van dat recht een strafbaar feit mag plegen. Tegen die achtergrond heeft het hof zijn belangenafweging gemaakt.

Het oordeel van het hof dat bij afweging van alle belangen de vervolging en strafbaarheid van het bewezenverklarde geoorloofd is, geeft niet blijk van een onjuiste opvatting omtrent artikel 10 EVRM en de bij deze afweging te hanteren maatstaven. Dit oordeel is ook niet onbegrijpelijk. Anders dan in de toelichting op het middel wordt betoogd, heeft het hof bij zijn afweging, zoals in 3.7 is geconstateerd, de bedoelde factoren als relevant in ogenschouw kunnen en mogen nemen. Tot een nadere motivering van zijn afweging en van de zwaarte van elk van de in aanmerking genomen belangen of factoren tegenover elkaar was het hof niet gehouden, ook niet in het licht van het in de toelichting op het middel ingenomen standpunt dat het voorwaardelijke karakter van de opgelegde straf gedurende de proeftijd een 'chilling effect' heeft op de nieuwsgaring door de verdachte.

Het vijfde middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3057

Zaaknummer: 14/01737

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: T.M.D. Buruma

Wetsartikelen: 10 EVRM

RECHTSPRAAK

De opvatting dat recente rechtspraak van de Hoge Raad ook betrekking heeft op het bewezenverklaarde verbergen en verhullen als bedoeld in artikel 42obis lid 1 onder a Sr, is in haar algemeenheid onjuist.

Het middel klaagt onder meer over het oordeel van het hof dat de bewezenverklaring voor zover inhoudende dat de verdachte (tezamen en in vereniging met anderen) geldbedragen heeft verworven en voorhanden heeft gehad, (medeplegen van) ‘witwassen’ oplevert.

De klacht doet een beroep op recente rechtspraak van de Hoge Raad over in het bijzonder de kwalificeerbaarheid als witwassen van het ‘verwerven of voorhanden hebben’ van onmiddellijk uit eigen misdrijf afkomstige voorwerpen (vgl. HR 25 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:702, NJ 2014/302). Met die rechtspraak wordt bedoeld op het ‘verwerven of voorhanden hebben’ als bedoeld in artikel 42obis lid 1 onder b Sr. De bewezenverklaring houdt evenwel ook in dat de verdachte van de geldbedragen ‘de vindplaats en de verplaatsing heeft verborgen en/of verhuld’ als bedoeld onder a van het genoemde artikellid. Gelet hierop en in aanmerking genomen dat het hof bij de kwalificatie van het bewezenverklaarde kennelijk geen zelfstandige betekenis heeft toegekend aan het ‘verwerven’ en ‘voorhanden hebben’ van de geldbedragen, zou de mogelijke gegrondheid van deze klacht niet tot cassatie behoeven te leiden, wegens het ontbreken van voldoende belang van de verdachte bij deze klacht.

Voor zover aan het middel de opvatting ten grondslag ligt dat bedoelde recente rechtspraak van de Hoge Raad ook betrekking heeft op het bewezenverklaarde verbergen en verhullen als bedoeld in artikel 42obis lid 1 onder a Sr, verdient opmerking dat die opvatting in haar algemeenheid onjuist is (vgl. HR 22 april 2014, ECLI:NL:HR:2014:956, NJ 2014/304, r.o. 3.3).

Het middel is in zoverre tevergeefs voorgesteld.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van drie jaren en negen maanden. In de omstandigheid dat de Hoge Raad eerst uitspraak kan doen nadat meer dan 36 maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep, vindt de Hoge Raad aanleiding de opgelegde gevangenisstraf te verminderen met zes maanden.

Nu de Hoge Raad geen grond aanwezig oordeelt waarop de bestreden uitspraak ambtshalve zou behoren te worden vernietigd, brengt hetgeen hiervoor is overwogen mee dat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze drie jaren en drie maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 13-10-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:3037

Zaaknummer: 12/02739

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 42obis Sr